

ANTI-CORRUPTION

COVER STORY | คนไทยไม่ทนโกง
ถึงเวลา มาช่วยกันสร้างระบบที่ “โกงยาก”

INSIDE VIEW

COVER STORY 3
คนไทยไม่ทนโกง ถึงเวลามาช่วยกันสร้างระบบที่ “โกงยาก”

HIGHLIGHTS สแกน “คอร์รัปชันไทย”

- 01 คอร์รัปชันที่มองไม่เห็น : กุณสีเทาขโมยโอกาสคนไทย 6
- 02 เมื่อใบเบิกทางสู่เศรษฐกิจระดับโลก ต้องทลายคอร์รัปชัน 7
- 03 ภาครัฐไทยกับโจกย์ “กฎหมายที่ใช้ และต้องได้ใช้” 8

INSPIRE “ความหวัง” ไทยไร้คอร์รัปชัน

- 01 **ศานนท์ หวังสร้างบุญ :** 9
เมืองแห่งการมีส่วนร่วมเพื่อความโปร่งใส
- 02 **สุภอรรถ โบสุวรรณ :** 10
ถอดรหัส “ดักหน้าคนโกง” ด้วยนวัตกรรมข้อมูล

CONNECT THE DOTS เตรียมพร้อม “สร้างระบบโกงยาก”

- 01 **ส่องโลก ใช้พลัง “ข้อมูล” ปราบโกง** 12
- 02 **รู้จัก 25 ชุดข้อมูลภาครัฐ อวูรช่วยขุดโกง** 13
- 03 **ปฏิรูปกฎหมาย แข่งด้วยกติกา กรณีศึกษาในต่างประเทศ** 14
- 04 **เครื่องมือและนวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชันไทย** 15

CORRUPTION

ถึงเวลามาช่วยกันสร้างระบบที่ “โกงยาก”

เคยไหม ???

- ❌ ไปติดต่อราชการ แต่โดนเรียก “ค่าอำนวยความสะดวก ให้เรื่องเดินเร็ว”
- ❌ เห็นถนนพังชำรุด ทิ้งที่เพิ่งซ่อมเสร็จไปไม่นาน
- ❌ เห็นคนโปรไฟล์ดี ก้าวหน้าช้ากว่าคนที่มี “เส้นสาย”

องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) หรือ ACT ประเมินว่ามูลค่าการทุจริตในภาครัฐ อาจสูงถึง **5 แสนล้านบาทต่อปี**

เงินโกงหลวง

เช่น เงินทอนโครงการ/จัดซื้อจัดจ้าง
ราว 2-3 แสนล้านบาทต่อปี
หรือคิดเป็น 20-30% ของงบลงทุนและจัดซื้อจัดจ้างรัฐ

การฉ้อราษฎร์

เช่น สิ้นบน แป๊ะเจี๊ยะ และส่วย
รวมกว่า 1 แสนล้านบาทต่อปี

การวิ่งเต้นในระบบราชการ

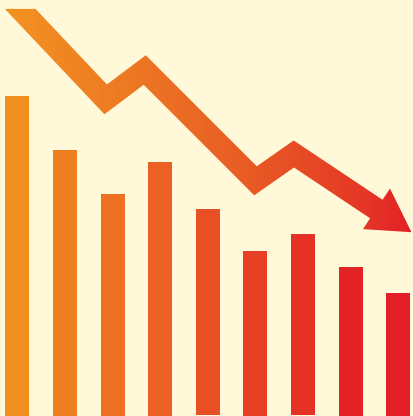
อีกมากที่ยากจะประเมินเป็นตัวเลขได้

รู้ไหม?

เงินโกงโครงการรัฐ
สูงถึงปีละ
5 แสนล้านบาท

ทำไมเราต้องแคร่?

เพราะคอร์รัปชันไม่ได้แค่กินเงิน แต่ย้อนกลับมาทำร้ายเรา เช่น ถนนยุบ สะพานถล่ม เครื่องดื่ม ที่เป็นข่าวอยู่บ่อย ๆ
คะแนนความซื่อสัตย์บ้านเรา... “สอบตก”

คะแนนความโปร่งใส

ปี 2568 เหลือเพียง **33 คะแนน** จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน
ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก (42 คะแนน) จัดอยู่อันดับ 116 จาก
182 ประเทศทั่วโลก รั้งอันดับ 8 ของอาเซียน และ**ถือเป็น**
คะแนนที่ต่ำสุดในรอบ 14 ปี

คะแนนหลักนิติธรรม ด้านการไร้คอร์รัปชัน

ปี 2568 เหลือเพียง **0.45 คะแนน** จากคะแนนเต็ม 1 คะแนน
ต่ำสุดในรอบ 10 ปี โดย กลุ่ม สส. สว. ได้คะแนนตกต่ำสุด
เพียง 0.25 คะแนน ลดลงไปถึง 39% เมื่อเทียบกับ 10 ปีก่อน

**ตัวเลขคะแนนความโปร่งใสที่ลดลงอย่างต่อเนื่องนี้ สะท้อนว่าปัญหาหากติกาของประเทศ
บั่นทอนความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ และกระทบคุณภาพชีวิตของเราในทุกมิติ**

เมื่อหลายคนไม่ทนโกง แล้วคุณล่ะ คิดอย่างไร?

ปรากฏการณ์ คนไทยไม่ทนโกง

ช่วงปี 2568 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2569 เราเริ่มเห็นกระแส “คนไทยไม่ทนโกง” แม้แต่กลุ่มองค์กรภาคเอกชน ระดับประเทศอย่างสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า และสมาคมธนาคารไทย ที่ลุกขึ้นมาประกาศจุดยืนว่า “จะไม่ทนคอร์รัปชันอีกต่อไป”

สถานการณ์คอร์รัปชันไทย
(Corruption Situation Index : CSI)

87% บอกว่าคอร์รัปชันรุนแรงขึ้น

คะแนนทนโกง 0.92/10

(ยิ่งต่ำ ยิ่งไม่ทน) แปลว่าคนไทยทนโกง
ได้ต่ำมากเป็นประวัติการณ์

กลุ่มตัวอย่าง : ประมาณ 2,400 คน
(ประชาชน, ธุรกิจ, ข้าราชการ)

สำรวจโดย : ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สำรวจ มี.ย. 2568
เผยแพร่ พ.ย. 2568

มุมมองคนไทยต่อคอร์รัปชัน
ก่อนเลือกตั้ง 2569

77% ของประชาชน และ **97%** ของภาคธุรกิจ
เห็นว่าคอร์รัปชันเป็นปัญหารุนแรงมาก

48% ประชาชน และ **22%** ภาคธุรกิจ
เห็นว่าต้องแก้เร่งด่วน รองจากปัญหา
เศรษฐกิจ/คุณภาพชีวิต

กลุ่มตัวอย่าง : ประชาชน 3,043 คน ภาคธุรกิจ 1,771 คน
สำรวจโดย : กกร. และเครือข่าย “เพื่อนไม่ทน”
เผยแพร่ 15 ม.ค. 2569

“เลิกไล่ล่าหาแค่คนผิด มาออกแบบระบบที่โกงยาก”

เวทีดีเบตของพรรคการเมือง และวงพูดคุยระดับประเทศที่รวมตัวทั้งสื่อ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทำให้เราเห็นว่า จริง ๆ แล้วบ้านเรามีทั้งกฎหมาย หน่วยงานตรวจสอบ และเครื่องมือต่อต้านคอร์รัปชันมากมาย เช่น กลไก IP (Integrity Pact) หรือ CoST (Construction Sector Transparency Initiative) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมสังเกตการณ์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ที่เคยช่วยประหยัดเงินภาษีไปแล้วหลายแสนล้านบาท แต่ทำไมยังโกงกันไม่จบไม่สิ้น?

คำตอบคือเรายังมี “กำแพง” อุปสรรคที่ขวางกั้นอยู่ และต้องช่วยกันเปิด “ประตูสู่ทางออก” เพื่อพัฒนาและต่อยอดระบบที่มีอยู่ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3 กำแพงอุปสรรค

1

ข้อมูลไม่เปิด
ไม่เชื่อมโยง ไม่แชร์

- มีกฎหมายให้เปิดเผยข้อมูล (พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร) แต่มีอีก อ่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ที่ทั้งข้อมูล ร้อยละ 90 สามารถเปิดเผยได้
- ข้อมูลกระจัดกระจาย ต่างคนต่างเก็บ รูปแบบใช้ต่อไม่ได้

2

กฎหมาย และการบังคับใช้มีปัญหา

- กฎหมายเยอะ ขั้นตอนยุ่งยาก เปิดช่องทุจริต
- เลือกปฏิบัติ การบังคับใช้ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

3

กลไกการมีส่วนร่วม - ความรับผิดชอบ ยังอ่อนแอ

- สังคมนิ่งเฉย/มีส่วนร่วมตรวจสอบได้ยาก
- ร้องเรียนแล้วเงียบ ผู้แจ้งเบาะแสขาดการคุ้มครอง
- กลไกรับพิชดชอบมีปัญหา หน่วยงานไม่ต้องอธิบายสาเหตุการลงโทษไม่เข้มงวด

3 ทางออก

1 เปิดและเชื่อมข้อมูลให้ใช้ได้จริง

เปิดข้อมูลภาครัฐตามกฎหมาย และตามมาตรฐานสากล Open by default

เชื่อมฐานข้อมูลหน่วยงานเข้าด้วยกัน

แชร์ให้ประชาชนเข้าถึงและตรวจสอบได้ง่าย

2 ปรับกฎให้ชัด ใช้ระบบแทนดุลพินิจ

แก้กฎหมายให้ทันสมัย ลดขั้นตอน ปิดช่องทุจริต

ใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมตรวจจับลดดุลพินิจเจ้าหน้าที่

3 สร้างกลไกการมีส่วนร่วม-รับผิดชอบ

ประชาชนรวมพลัง ร่วมติดตาม ตรวจสอบ

มีช่องทางร้องเรียนที่ปลอดภัยและติดตามผลได้

ราชการ-องค์กรอิสระ-ฝ่ายการเมือง ประกาศนโยบายชัดเจน-ลงมือทำจริง

มีกลไกบังคับใช้บทลงโทษอย่างจริงจัง

HIGHLIGHTS | สแกน “คอร์รัปชันไทย”

คอร์รัปชันที่มองไม่เห็น : ทุนสีเทาโดยโอกาสคนไทย

คุณคิดว่า “คอร์รัปชัน” หมายถึงอะไร?

- ❌ การรับสินบน
- ❌ การยกยอกรัฟฟี่ราชการ
- ❌ การซื้อขายตำแหน่ง

คอร์รัปชันไม่ได้หมายถึงสิ่งเหล่านี้เท่านั้น **แต่ยังส่งผลให้เกิดระบบที่เอื้อประโยชน์กับคนบางกลุ่ม** โดยใช้ช่องว่างจากกฎหมายที่ล้าสมัย และข้อมูลที่ไม่โปร่งใส เป็นเบื้องหลังปัญหาปากท้อง และความเหลื่อมล้ำอย่างแท้จริง เราอาจเรียกสิ่งนี้ว่า **“ปรสิต”** ที่รุมกัดกินสังคมไทย

เงินสีเทา & แก๊งสแกมเมอร์

ประเมินว่าสร้างความเสียหายกว่า 8 ล้านล้านบาทต่อปี ข้อมูลจากธนาคารโลก ชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทย มีเศรษฐกิจนอกระบบขนาดใหญ่ เป็นอันดับต้น ๆ ของโลก คือ สูงถึง 48% จึงมีแรงงาน 53% เป็นแรงงานนอกระบบ ขณะที่ระบบป้องกันเรายังตามไม่ทัน หน่วยงานดูแลยังทำงานแบบต่างคนต่างทำ

ทุนใหญ่ & เส้นสาย

ผู้ประกอบการรายใหญ่มีส่วนเพียง 1% ของผู้ประกอบการในประเทศทั้งหมด กลับสร้างรายได้ถึง 65% ของ GDP บริษัทใหญ่เติบโตรายได้พุ่ง เพราะเข้าถึงข้อมูลและโอกาสก่อนคนอื่น ส่วนรายย่อย หรือสตาร์ทอัพเจอกติกาที่ไม่เป็นธรรม จนล้มหายตายจากไปจากระบบ

✅ เราจะรอดได้อย่างไร?

ตัดวงจรเงินสีเทา
บล็อกการฟอกเงินให้ไว
ไม่ให้มีฉาชีพมีที่ยืน

กติกาต้องโปร่งใส
รัฐต้องหนุนให้ผู้ประกอบการรายย่อย
แข่งขันได้ด้วยกติกาที่เป็นธรรม

สร้างเครื่องยนต์ใหม่
รัฐต้องหนุนธุรกิจไฮเทค
(AI, BioTech) ให้คนไทยมีโอกาสใหม่ ๆ

เมื่อใบเบิกทางสู่เศรษฐกิจระดับโลก ต้องทลาย “คอร์รัปชัน”

คุณอาจเคยได้ยินเรื่องที่ไทยอยากเข้าเป็นสมาชิก
OECD เคยสงสัยไหมว่าคืออะไร?

ลองนึกถึง “คลับประเทศพัฒนาแล้ว” ที่มีแต่สมาชิก
มาตรฐานสูงระดับโลก อย่างสวีเดน นอร์เวย์ แคนาดา
ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ถ้าเราเข้าคลับนี้ได้ ก็เหมือนเราได้
ใบการันตีที่ช่วยดึงดูดเงินลงทุนจากนักลงทุนดี ๆ ไม่ใช่
มีแต่เงินทุนสีเทาอย่างทุกวันนี้ เศรษฐกิจบ้านเรา
ก็จะกลับมาฟื้นตัว ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ และ
ทำให้คุณภาพชีวิตของพวกเขาดีขึ้น ประเทศไทยคือ
1 ในประเทศที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณา แต่การจะได้
ตัวเข้าสู่คลับนี้ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย เรายังต้องผ่านด่าน
“ต่อต้านคอร์รัปชัน” กันขนานใหญ่

มาตรฐานต้านคอร์รัปชัน ของ OECD ที่ไทยต้องสอบผ่าน

เคยไหม?

ในวันที่ชีวิตต้องเจอกับสถานการณ์ฉุกเฉินและต้องการความช่วยเหลือจากรัฐ แทนที่จะได้รับความสะดวก เรากลับต้องหลงทางอยู่ใน “เขาวงกตเอกสาร” หลายคนยังต้องยื่นสำเนาบัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารต่าง ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือ ทั้งที่ข้อมูลเหล่านี้รัฐมีอยู่แล้ว และมีกฎหมายรองรับการติดต่อราชการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตั้งแต่ปี 2565

ลองนึกภาพว่าเรามีสมาร์ตโฟนรุ่นล่าสุดที่ฟีเจอร์ล้ำสมัย แต่แอปเตอร์ี่เชื่อมจนเปิดใช้งานไม่ได้ กฎหมายไทยก็ไม่ต่างกัน เรามีกฎหมายมหาศาล แต่กลับเป็น “ภาระ” กฎหมายจึงกลายเป็นเพียง “ข้อความบนกระดาษ” มากกว่าเครื่องมือช่วยประชาชนในยามจำเป็น

กฎหมายที่ล้ำสมัย ระเบียบที่ซับซ้อน และขั้นตอนที่กินจำเป็นยังกลายเป็นช่องว่างของการคอร์รัปชัน เมื่อกติกายากต่อการปฏิบัติ คนจำนวนหนึ่งจึงยอม “จ่าย” เพื่อความสะดวก ส่งผลให้การแข่งขันไม่เป็นธรรม ผู้มีเงินหรืออิทธิพลได้เปรียบ ขณะที่ประชาชนทั่วไปเข้าไม่ถึงความยุติธรรมเพราะต้นทุนสูงเกินไป

ภาครัฐไทยกับโจทย์ “กฎหมายต้องใช้ และต้องได้ใช้”

ปัญหานี้สะท้อนว่า ไทยไม่ได้ขาดกฎหมาย แต่ขาดกฎหมายที่ใช้ และใช้ได้จริง

กฎหมายที่ “ใช้” ต้องออกแบบจากประสบการณ์ของผู้ใช้งานจริง ไม่ว่าจะประชาชนหรือภาครัฐก็ เนื้อหาต้องตอบโจทย์ปัญหา แก้ Pain Point ไม่ว่าจะเป็นการขออนุญาต การติดต่อราชการ หรือการใช้บริการสาธารณะ ควรมุ่งลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและปิดช่องว่างที่เอื้อต่อการเรียกรับผลประโยชน์

กฎหมายที่ได้ใช้ กรณีที่ประชาชนยังถูกเรียกสำเนาบัตรประชาชนในภาวะฉุกเฉิน คือกรณีตัวอย่างของกฎหมายที่มี แต่ไม่ได้ถูกนำมาใช้จริง สุดท้ายประชาชนก็แบกภาระเหมือนเดิม

อีกเรื่องที่ต้องคิดคือ กฎหมายที่ใช้ในวันนี้ อาจไม่ตอบโจทย์ในวันข้างหน้า เมื่อโลกเปลี่ยนเร็ว กฎหมายก็ต้องปรับตามให้เท่าทัน การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่องและเมื่อบังคับใช้แล้วพบปัญหา ก็ต้องมีระบบรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อนำกลับมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความเป็นจริงอยู่เสมอ

เมืองแห่งการมีส่วนร่วมเพื่อความโปร่งใส

บทสัมภาษณ์ ศานนท์ หวังสร้างบุญ
รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เมื่อพูดถึงการแก้ปัญหาคอร์รัปชัน ชื่อของ “**ศานนท์ หวังสร้างบุญ**” รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นภาพตัวแทนผู้บริหารรุ่นใหม่ที่มีบทบาทโดดเด่นในเรื่องนี้ ด้วยภารกิจงานด้านข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) รวมถึงการดูแลเรื่องคุณภาพชีวิตครอบคลุมทั้งการศึกษาและการพัฒนาสังคม

“เมืองจะเป็นของทุกคนได้ก็ต่อเมื่อ
ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง”

นี่เป็นหลักในการทำงานภายใต้วิสัยทัศน์ “เมืองน่าอยู่สำหรับทุกคน” ที่เขาตีโจทย์ว่าต้องเริ่มต้นจากการทำให้ชุมชนเข้มแข็งและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

ท่านมองภาพปัญหาการคอร์รัปชันอย่างไร?

หัวใจสำคัญคือต้องมององค์ประกอบของปัญหาให้ชัด โดยโฟกัส 3 Pain Point หลัก ได้แก่

1. การจัดซื้อจัดจ้างที่ขาดความโปร่งใสและการใช้เงินรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว
2. การให้บริการประชาชนที่มีช่องว่างให้เกิดคอร์รัปชัน
3. การเรียกรับหรือให้สินบนเจ้าหน้าที่

เมื่อถามต่อถึงวิธีแก้ไขให้ “ระบบไม่เปิดช่องให้โกง” ศานนท์ เชื่อว่าคงไม่มี “ยาวิเศษ” แต่ต้องอาศัย **การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย** เริ่มจากหลักง่าย ๆ คือ ทุกโครงการที่ใช้เงินภาครัฐต้องเปิดให้ประชาชนเห็นเต็มรูปแบบการเปิดข้อมูลของ กทม. อาจนำไปใช้ต่อยาก แต่ปัจจุบันต้องเปิดในรูปแบบ Machine-readable เพื่อนำไปวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ขั้นต่อมาคือ**การเปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง** ความท้าทายคือการเชื่อม “ขาขึ้น” หรือการของบประมาณกับ “ขาลง” หรือการจัดซื้อจัดจ้างเข้าด้วยกัน ซึ่งปัจจุบัน กทม. สามารถเชื่อมข้อมูลลงบโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ รวมถึงงบครุภัณฑ์และงบลงทุนได้ครบทั้งหมด เป็นหน่วยงานเดียวที่เปิดข้อมูลบนแพลตฟอร์ม CoST Thailand (โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ) ได้สำเร็จ ทำให้ผลประโยชน์ด้านนี้ขยับจากลำดับที่ 75 มาอยู่อันดับ 20 ในปี 2566

กทม. ยังได้นำเทคโนโลยีมาใช้ลดดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ เช่น ระบบยื่นขออนุญาตออนไลน์หรือ BMA OSS (One Stop Service) ระบบ Traffy Fondue ที่แยกเรื่องร้องเรียนทุจริตส่งหน่วยงานกลางตรวจสอบ การเชื่อมกับแพลตฟอร์ม ACT Ai เพื่อแจ้งเตือนความเสี่ยงจัดซื้อจัดจ้าง และใช้ Adaptive AI ควบคุมไฟจราจรแทนดุลพินิจของตำรวจ ซึ่งผลทดสอบพบว่าช่วยให้การจราจรดีขึ้นกว่า 40%

เครื่องมือเหล่านี้เปลี่ยนพฤติกรรมคนโกง ได้จริงหรือไม่?

หัวใจสำคัญคือการสร้างวินัยให้ระบบราชการเข้มแข็ง เจ้าหน้าที่รัฐจะตระหนักอยู่เสมอว่า สังคมมีเครื่องมือในการตรวจสอบการทำงาน และประชาชนสามารถใช้ข้อมูลเป็นฐานตั้งคำถามกับรัฐได้มากขึ้น

การเปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม หน่วยงานรัฐ ต้องปรับตัวอย่างไรเพื่อไม่ให้ “ความหวัง” ของประชาชนหายไป?

รัฐต้องปรับทั้งวิธีคิดและวิธีทำงาน เริ่มจากกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจน (SLA: Service Level Agreement) จากเดิมบางเรื่องค้างยาวนานถึง 6,500 วัน ปัจจุบันกำหนดกรอบเวลาแน่นอน เพื่อเร่งการปิดเคสลดความล่าช้า และสร้างความเชื่อมั่นว่าปัญหาจะได้รับการแก้ไขภายในเวลาที่ตรวจสอบได้

ท่านคิดว่าเมืองที่ทำให้คนทำถูกอยู่ได้ง่าย และคนโกงอยู่ไม่ได้ ควรเป็นอย่างไร?

ต้องเริ่มจาก “ติดกระดุมเม็ดแรกให้ถูก” ทำให้กระบวนการถูกตั้งแต่นั้น เพื่อลดข้อผิดพลาดและลดการร้องเรียน แนวทางที่สำคัญ คือ การลดดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

ใช้เทคโนโลยีและระบบออนไลน์ เช่น One Stop Service เพื่อปิดช่องว่างของการสมยอมซึ่งเป็นต้นตอของคอร์รัปชัน ควบคู่กับการปรับกฎหมายที่ล่าหลัง เช่น พ.ร.บ. อาคารร้าง

การปฏิรูปต้องสร้างสมดุลระหว่างการตรวจสอบกับการทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างมั่นใจ ไม่ใช่กลัวความเสียหายจนไม่กล้าตัดสินใจ และต้องอาศัยความร่วมมือจากนักกฎหมาย นักปกครอง และรัฐบาลกลาง เพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างอย่างยั่งยืน

“ถ้าดอกไม้เหี่ยว อย่าจ้องแค่ที่ดอกไม้
ต้องไปดูที่ดิน ลมฟ้าอากาศ”

คานนท์กล่าวถึงท้ายและย้ำว่าการแก้ปัญหาคอร์รัปชัน ควรเริ่มจากการพัฒนากฎหมายและระบบมากกว่า การไล่จับปลายเหตุ สิ่งที่ทำเป็นคือการปรับกฎหมายที่ล่าหลัง และเชื่อว่าเทคโนโลยีคือความหวัง ที่จะช่วย Disrupt ระบบราชการ และสร้างความเป็นธรรมได้สำเร็จ เหมือนที่เคยทำได้ในวงการสื่อและธุรกิจ

INSPIRE |

ถอดรหัส “ดักหน้าคนโกง” ด้วยนวัตกรรมข้อมูล

บทสัมภาษณ์ **สุภอรรถ โບสุวรรณ**
กรรมการผู้จัดการ
บริษัท แอนด์ วิศวกรรมเพื่อสังคม
(HAND Social Enterprise)

แรงบันดาลใจจาก “กลไกสังคมที่ผิดเพี้ยน” จากประสบการณ์ถูกเรียกรับสินบนเมื่อสิบกว่าปีก่อน เปลี่ยนเส้นทางชีวิต “บ๊ิก” สุภรณ์ โบลสุวรรณ มาสู่การทำงานกับ HAND Social Enterprise วิชาชีพที่มุ่งแก้ปัญหาคอร์รัปชัน

“การแก้ปัญหาคอร์รัปชันต้องสร้างระบบนิเวศของการต่อต้านคอร์รัปชันที่เกิดจากการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ของทุกภาคส่วน”

บ๊ิก สะท้อนวิสัยทัศน์และมุมมองการทำงานว่าการพึ่งพาเพียงหน่วยงานรัฐนั้นไม่พอ ต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชน ภาคเอกชน และองค์กรภาคสังคม เพื่อสร้างกลไกตรวจสอบที่เข้มแข็ง

คอร์รัปชันวันนี้เปลี่ยนไปอย่างไร?

หลักการของการโกงยังคงเหมือนเดิม คือการใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่รูปแบบเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยี ความท้าทายคือผู้โกงมีอำนาจและมักเชื่อมโยงกับเครือข่ายอำนาจหลายระดับ ฉะนั้น “ถ้าเราฉ้อแต่ตามจับ เราจะแพ้เสมอ” เพราะต้องรอให้โกงก่อนทางออกที่มีพลังมากกว่าจึงเป็นการ “ดักหน้า” ด้วยการออกแบบระบบที่โกงได้ยาก หรือโกงแล้วไม่คุ้มเสี่ยง เปลี่ยนจากการฉ้อแต่ตามไล่จับคนโกงมาเป็นการป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุ

หัวใจสำคัญในการทำงานของ HAND จึงมุ่งการสร้างระบบที่ทำให้คน “อยากโกงก็โกงไม่ได้” ผ่าน 3 กลไกหลัก

1. การสร้างความโปร่งใส โดยพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลรัฐที่มีปัญหาอยู่ โดยเฉพาะงานจัดซื้อจัดจ้างที่มีถึง 3-5 ล้านโครงการต่อปี งบประมาณกว่าล้านล้านบาท ให้กลายเป็นข้อมูลที่ประชาชนเข้าถึงและตรวจสอบได้จริง
2. การดึงประชาชนเข้ามีส่วนร่วม ผ่านวิธี Crowdsourcing โดยใช้ช่องทางอย่างแพลตฟอร์ม “ต้องแฉ” เพื่อดึงคนมาเป็นหูเป็นตาและตั้งคำถามกับสังคม โดยปิดข้อมูลผู้ส่งเป็นความลับ เพราะเนื้อหาสำคัญกว่าชื่อ-นามสกุล ซึ่งแก้ข้อจำกัดเดิมที่ภาครัฐไม่รับเรื่องร้องเรียนแบบไม่เปิดเผยตัวตน

3. การสร้างกลไกความรับผิดชอบ กลไกที่ทำให้คนทำผิดต้องได้รับผลกระทบ ใช้พลังสังคมบีบให้คนผิดไม่มีที่ยืน

HAND ได้พัฒนาเครื่องมือจับโกงอย่างแพลตฟอร์ม ACT Ai ที่รวบรวมข้อมูลโครงการภาครัฐและนำเกณฑ์ความเสี่ยงระดับสากลมาช่วยดักจับการโกง และแพลตฟอร์ม “ต้องแฉ” มีกรณีตัวอย่างที่เห็นผลจริง เช่น คดีเสาไฟกินรี ซึ่งเริ่มจากประชาชนแจ้งข้อมูลผ่าน “ต้องแฉ” ก่อนนำมาวิเคราะห์ต่อในระบบ ACT Ai จนนำไปสู่การเปิดโปงการทุจริตระดับร้อยล้านบาท

เราจะสร้างระบบที่โกงยากได้อย่างไร และแต่ละภาคส่วนควรมีบทบาทร่วมกันอย่างไร?

ต้องแก้กฎหมายและกติกาที่ล้าหลังที่ทำให้การถูกละเมิดเป็นเรื่องยากและเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจเรียกผลประโยชน์ คบคู่กับการนำนวัตกรรมมาออกแบบระบบให้โปร่งใสและตรวจสอบได้ และเปิดให้คนทั่วไปมีส่วนร่วมออกแบบเครื่องมือ เพื่อให้ทุกภาคส่วนไม่โกง เช่น ระบบยื่นเอกสารออนไลน์ ที่ลดการพบปะและลดโอกาสต่อรองใต้โต๊ะ

“เราต้องมีความหวัง เพราะหากเราหมดหวัง เราและลูกหลานเราจะตกเป็นเหยื่อคอร์รัปชันที่สืบทอดเป็นมรดกต่อไปไม่จบสิ้น”

บ๊ิกกล่าวถึงท้ายและชี้ให้เห็นว่าทุกวันนี้เรามีเครื่องมือตรวจสอบง่ายขึ้น ความหวังที่จะเปลี่ยนแปลงระบบจึงเป็นไปได้มากกว่าในอดีต ที่สำคัญที่สุดคือ “เราต้องไม่โกงเอง และไม่ยอมให้ใครโกง และร่วมกันต่อต้านอย่างมีกลยุทธ์” เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ “คนทำถูกอยู่ได้ง่าย และคนทำผิดอยู่ได้ยาก”

CONNECT THE DOTS | เตรียมพร้อม “สร้างระบบโกงยาก”

สองโลกใช้พลัง “ข้อมูล” ปราบโกง

หมดยุคเสียเวลาไล่จับผิด
แบบเดิม ๆ เพราะอาวุธปราบโกง
ที่ทรงพลังที่สุดในยุคนี้
ก็คือ “ข้อมูล”

จะจับผิดใครว่าใครโกง ใช้แค่
ความรู้สึกไม่ได้ ทุกวันนี้เรามี
“ข้อมูล” เป็นตัวช่วยชั้นดีที่
จะมาบอกความจริงแทนเรา
ในระดับโลก อย่างการประชุม
ว่าด้วยการใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุง
การวัดผลการทุจริตหรือ “Global
Conference on Harnessing
Data to Improve Corruption
Measurement” สนุวิธีใช้ข้อมูล
มาจัดการเรื่องทุจริตไว้อย่าง
น่าสนใจ

เน้นตัวเลข ไม่เน้นความรู้สึก

เมื่อก่อนแบบสำรวจจะเป็นถามว่า
คนรู้สึกอย่างไรไหม แต่ปัจจุบันเรา
ต้องใช้ตัวเลขจริง ๆ มากยิ่งขึ้น
เช่น ดุลกิติการประมวลงานรัฐ
หรือตัวเลขภาษีเพื่อให้เห็นชัด ๆ
ว่ามีอะไรผิดปกติ

ใช้ระบบอัจฉริยะ

ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและนวัตกรรม
ที่ช่วยจับ “สัญญาณผิดปกติ”
เช่น บริษัทที่เพิ่งตั้งมาไม่กี่วัน
แต่ทำไมได้งานใหญ่? หรือ
การประมูลที่มีคนมาขึ้นแข่ง
แค่รายเดียว ระบบจะช่วยคัดกรอง
เรื่องพวกนี้ออกมาให้เราทันที

โยงเส้นสายให้เห็นชัด

ระบบช่วยจับข้อมูลมาเชื่อมกัน
เพื่อให้รู้ว่าใครเป็นใคร เช่น เอาบัญชี
ทรัพย์สินนักการเมืองมาเทียบ
กับชื่อเจ้าของบริษัทต่าง ๆ เพื่อดู
ว่ามีใครแอบช่วยพวกฟองตัวเอง
อยู่ไหม

เปิดข้อมูลให้ทุกคน ช่วยส่อง

ปัจจุบันมีหลายแพลตฟอร์ม
ที่เปิดเผยข้อมูลออกมาให้ดูได้
ง่าย ๆ พวกเราทุกคนสามารถ
เข้าไปดูและช่วยกันเป็นหูเป็นตา
ได้ทันที

บุคคลและองค์กร

- 1 ข้อมูลผู้เริ่มต้น
- 2 ข้อมูลนิติบุคคล
- 3 ข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเมือง
- 4 ข้อมูลผู้ได้รับประโยชน์
- 5 ข้อมูลคู่สัญญาของรัฐ
- 6 ข้อมูลเจ้าหน้าที่รัฐ
- 7 ข้อมูลผู้บริหารและคณะกรรมการ
- 8 ข้อมูลมูลนิธิหรือองค์กรอื่น ๆ ที่จดทะเบียน

ทรัพยากรสาธารณะ

- 9 ข้อมูลงบประมาณภาครัฐ
- 10 ข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ
- 11 ข้อมูลโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
- 12 ข้อมูลการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน
- 13 ข้อมูลทางการเงินของพรรคการเมือง
- 14 ข้อมูลการออกใบอนุญาต
- 15 ข้อมูลทุนการศึกษา
- 16 ข้อมูลของหน่วยงานตรวจสอบ
- 17 ข้อมูลการบริจาคจากต่างประเทศ

กฎหมายและนโยบาย

- 18 ข้อมูลการลงคะแนนของสมาชิกรัฐสภา
- 19 ข้อมูลการประชุมของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ
- 20 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย และกฎระเบียบ
- 21 ข้อมูลคำพิพากษาศาล
- 22 ข้อมูลนโยบายหาเสียง

ทรัพย์สินและผลประโยชน์

- 23 ข้อมูลบัญชีทรัพย์สิน
- 24 ข้อมูลการครอบครองที่ดิน
- 25 ข้อมูลการชำระภาษีและศุลกากร

รู้จักชุดข้อมูลรัฐ

อาวุธใหม่ช่วยขุดเรื่องโก่ง

เรารู้กันดีแล้วว่าถ้าข้อมูลรัฐเปิดเผย ไปตรงใส คนจะโก่งก็ยากขึ้น แต่หลายคนอาจสงสัยว่า “แล้วต้องเปิดข้อมูลอะไร?” ถึงจะดักทางคนโก่งได้ และ “ใครจะเป็นคนหยิบข้อมูลนี้มาเปิด?”

จริง ๆ แล้ว ตามมาตรฐานสากลแนะนำไว้ 30 ชุดข้อมูล แต่สถาบัน TIJ ร่วมกับ HAND คิดเฉพาะที่เหมาะสมกับบ้านเราได้ 25 ชุดข้อมูล ครอบคลุมตั้งแต่การป้องกันการสืบสวนสอบสวน และการปราบปราม แต่ปัจจุบันข้อมูลเหล่านี้ยังกระจัดกระจาย บางข้อมูลยังไม่เปิด

สื่อมวลชน : “นักแกะรอย”คนสำคัญ

ในสมรภูมินี้ สื่อมวลชนเปรียบเหมือน Gamechanger “นักแกะรอย” มีอาชีพที่จะหยิบเอาข้อมูลที่กระจัดกระจายมาต่อจิ๊กซอว์ เล่าเรื่องยาก ๆ ให้คนทั่วไปเข้าใจง่าย และเป็นเหมือน “ยามเฝ้าบ้าน” ที่คอยส่องดูว่าเงินภาษีของเราไหลไปผิดที่ผิดทางตรงไหนหรือเปล่า แต่เราทุกคนก็สามารถเรียกร้องให้รัฐช่วยเปิดข้อมูลเหล่านี้ให้ครบถ้วนและเป็นนักสืบ (ค้น) ข้อมูลเหล่านี้ได้เช่นกัน

กฎหมายเยอะ ยุ่งยาก ซับซ้อน และล้าสมัย กำลังทำให้คุณเหนื่อยอยู่หรือเปล่า?
 จะขออนุญาตสักเรื่อง ต้องกรอกเอกสารหลายรอบ เดินเรื่องหลายที่ และใช้เวลานานกว่าที่คิด
 จะดีสักแค่ไหน ถ้ากฎหมายไทยทันสมัยและช่วยให้ชีวิตคุณง่ายขึ้น

ปฏิรูปกฎหมาย แข่งขันด้วยกติกา กรณีศึกษาในต่างประเทศ

หลายประเทศมองว่า “กฎหมาย” คือเครื่องมือ
 เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ไม่ใช่อุปสรรค จึงหันมา
 ปฏิรูปกฎหมาย เพื่อตัด ลด และทอนระเบียบ หรือขั้นตอน
 ที่ไม่จำเป็น และพัฒนาให้เท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง
 เพื่อให้ธุรกิจแข่งขันด้วยไอเดียและนวัตกรรมมากกว่า
 ฟังเส้นสาย และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน
 ของประชาชนอย่างเรา ๆ

ทางออกที่หลายประเทศใช้

Regulatory Guillotine

ทบทวนกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้
 อยู่ในปัจจุบันอย่างเป็นระบบเพื่อยกเลิก
 ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายทั้งหมด
 ความจำเป็น ล้าสมัย ซ้ำซ้อน หรือ
 เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตและ
 ประกอบธุรกิจ

Omnibus Law (กฎหมายสารพัด)

ร่างกฎหมายฉบับเดียวที่รวบรวม
 เนื้อหาหลายเรื่องเข้าไว้ด้วยกัน
 เพื่อให้ผ่านการพิจารณาในคราวเดียว
 โดยมีเป้าหมายเพื่อความรวดเร็ว
 ในการออกกฎหมาย

ตัวอย่างกรณีศึกษาในต่างประเทศ

เกาหลีใต้ (1998-1999)

จัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎระเบียบ
 ระดับชาติทบทวนกฎหมายกว่า 11,000 ฉบับ
 ภายในประมาณหนึ่งปี ยกเลิก หรือ
 ปรับปรุงเกือบ 50% ลดภาระภาคธุรกิจ
 และสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ
 หลังวิกฤตการเงินเอเชีย

เวียดนาม (2007-2010)

Project 30 ตั้งเป้าลดขั้นตอนทางปกครอง
 ที่ไม่จำเป็นอย่างน้อย 30% และจัดทำ
 ฐานข้อมูลกฎระเบียบแบบรวมศูนย์
 เพิ่มความชัดเจนของกติกาและเอื้อต่อ
 การดำเนินธุรกิจ

ญี่ปุ่น (1999)

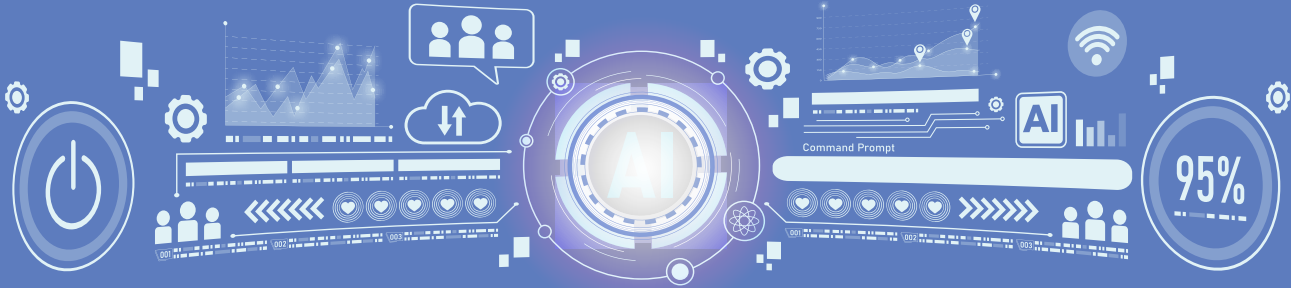
ตรากฎหมายที่เรียกว่า “Omnibus
 Decentralization Law” ซึ่งรวบรวม
 การแก้ไขกฎหมายหลายร้อยฉบับไว้ใน
 ฉบับเดียว โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับ
 ประสิทธิภาพการบริหารภาครัฐ และทำให้
 บริการสาธารณะสอดคล้องกับบริบท
 พื้นที่ในระยะยาว

อินโดนีเซีย (2020)

ปฏิรูปกฎหมายครั้งใหญ่ รวมการแก้ไข
 กฎหมายกว่า 70 ฉบับ ไว้ในฉบับเดียว
 เพื่อลดความซับซ้อนของขั้นตอน
 การอนุญาตและส่งเสริมการลงทุน
 โดยเน้นการสร้างงานและปรับปรุง
 โครงสร้างเศรษฐกิจ

การต่อต้านคอร์รัปชันในประเทศไทยกำลังยับยั้งจากการพึ่งพากลไกตรวจสอบแบบเดิมไปสู่การใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี และ AI พัฒนาข้อมูลเปิดทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคประชาสังคม เพื่อเพิ่มความโปร่งใส ลดอุปสรรค และเปิดพื้นที่ให้ประชาชน นักวิเคราะห์ และสื่อ เข้ามามีบทบาทมากขึ้น แต่เครื่องมือเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ก็ต่อเมื่อทุกคนเริ่มใช้งานจริง

เครื่องมือและนวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชันไทย

มาหยิบอาวุธที่เริ่มใช้ได้ทันที เปลี่ยนระบบให้โกงไม่ลง

TRAFFY FONDUE
แจ้ง “จุดทุจริต” ผ่าน Traffy Fondue แพลตฟอร์มรับแจ้งปัญหาเมืองผ่าน LINE และเว็บไซต์ ใช้ AI ช่วยจัดหมวดหมู่คำร้อง ส่งต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ พร้อมแยกเรื่องร้องเรียนด้านทุจริตส่งให้หน่วยงานกลางตรวจสอบ เพื่อลดความเสี่ยงที่คดีจะวนกลับไปยังหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนเอง

BMA OSS
เปลี่ยนมาใช้ “บริการออนไลน์” กับ BMA OSS บริการอิเล็กทรอนิกส์ของกรุงเทพมหานคร สำหรับยื่นคำขออนุญาตออนไลน์ ช่วยลดการเผชิญหน้า และการเรียกรับผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ และการเชื่อมโยงข้อมูลงบประมาณเข้ากับระบบจัดซื้อจัดจ้างกลาง

Bangkok Budgeting
เข้าใจแผนการใช้ “งบกรุงเทพ” ใน Bangkok Budgeting แพลตฟอร์มข้อมูลเปิดงบประมาณภาครัฐ พัฒนาขึ้นโดยองค์กรภาคประชาชนอย่าง WeVis และ HAND ที่ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบงบประมาณของกรุงเทพมหานครได้ง่ายขึ้นและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

THAILAND BUDGET 2569 WeVis

ตรวจสอบว่า “เงินภาษี” ของเรากำนำไปใช้ทำอะไร ใน Thailand Budget 2569 ตรวจสอบการใช้งบประมาณภาครัฐทั่วประเทศ โดยทีม WeVis ช่วยแปลงข้อมูลให้ประชาชนสามารถค้นหาได้ผ่านทั้งโครงสร้างภาครัฐ และศิษย์วิรด สามารถกดดูเป็นชั้นข้อมูลได้และเปรียบเทียบงบประมาณของแต่ละปี หรือเปรียบเทียบเป็นจังหวัดได้

COST THAILAND
ตรวจสอบ “ความโปร่งใส” โครงการรัฐ กับ CoST Thailand โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ เพื่อต่อต้านการทุจริตในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ โดยให้หน่วยงานรัฐเปิดเผยข้อมูลโครงการอย่างโปร่งใสทุกขั้นตอน ให้สาธารณชนและภาคประชาสังคมเข้ามาร่วมตรวจสอบได้

ACT Ai แพลตฟอร์มผู้โกง

ส่อง “Red Flags” ผ่าน ACT Ai แพลตฟอร์มฐานข้อมูลเปิดขนาดใหญ่ ที่รวบรวม วิเคราะห์ และแสดงผลข้อมูลโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ทำให้ประชาชนทุกคนสามารถตรวจสอบความโปร่งใสและตั้งข้อสังเกตต่อความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้ด้วยตนเอง

ต้องแฉ

ร่วมวง “ต้องแฉ” ผ่าน **แซตบอด** (@corruptionwatch) แพลตฟอร์มพื้นที่ปลอดภัยที่เปิดให้ประชาชนแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชันได้โดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน ผ่าน Line และ Facebook เน้นใช้งานฟรี ใช้งานง่าย เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานตรวจสอบ เช่น ป.ป.ช. เพื่อขยายผลกระทบโกงต่าง ๆ

เพราะการเริ่มหยิบเครื่องมือเหล่านี้มาใช้ คือการร่วม “รดน้ำพรวนดิน” ให้ไทยกลายเป็นสังคมที่คนทำถูกอยู่ได้ง่าย และคนโกงอยู่ไม่ได้อย่างแท้จริง

“คุณพร้อมเป็นส่วนหนึ่ง ของสังคมที่ไม่ทนโกงหรือยัง?”

ร่วมแฮช ‘เรื่องโกง’ ที่คุณจะไม่ทน

ขอบคุณข้อมูลจาก

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI)
ปี 2025 (พ.ศ. 2568) โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ
(Transparency International: TI)
<https://www.transparency.org/en/cpi/2025>

ดัชนีหลักนิติธรรม (WJP Rule of Law Index)
ปี 2025 (พ.ศ. 2568) โดย World Justice Project
<https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/global>

องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน. ฝ่าปัญหา “คอร์รัปชัน” ภาครัฐ อั้ง!
พบเงินบาปพุ่งปีละ 5 แสนล้าน.
<https://www.facebook.com/act.anticorruptionThailand>
วันที่ 19 พฤศจิกายน 2568

รายงานสรุปสาระสำคัญของงานแฟร์เพื่อความแฟร์
“Thailand Rule of Law Fair 2025”

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับเครือข่ายสื่อมวลชน
หัวข้อ “เปิด 25 ชุดข้อมูลภาครัฐ เครื่องมือสำคัญยกระดับ
หลักนิติธรรมไทย” วันที่ 13-14 กันยายน 2568

เวทีสาธารณะด้านหลักนิติธรรม (The Rule of Law Forum)
ครั้งที่ 3 ในหัวข้อ “การฟื้นฟูโครงสร้างเชิงระบบและหลักนิติธรรม
เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
(Institutional Readiness for Thailand's Competitiveness)”
วันที่ 8 ตุลาคม 2568

เวทีการประชุมระดับสูงครั้งที่ 2 ว่าด้วยการใช้ประโยชน์
จากข้อมูลเพื่อพัฒนาวิธีการชี้วัดการคอร์รัปชัน
(High Level Second Conference on Harnessing Data to
Improve Corruption Measurement) วันที่ 2-4 ธันวาคม 2568

เวที Thailand's Rule of Law Landscape: Transforming
Insights into Impact วันที่ 17-18 ธันวาคม 2568

เวทินโยบาย “ผลิตเศรษฐกิจไทย กุณพுகขาด แพลตฟอร์มต่างชาติ
อำนาจสีเทา” จัดโดย สมาคมการค้าสตาร์ทอัพไทย ร่วมกับ
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) และ Thai PBS
วันที่ 20 มกราคม 2569

เวทีเสวนา “ออกแบบประเทศไทย: รัฐโปร่งใส ไร้ออร์ปชัน”
จัดโดย ศูนย์สื่อสารวาระทางสังคมและนโยบายสาธารณะ
(The Active) Thai PBS วันที่ 21 มกราคม 2569

คณะทำงาน

ฝ่ายบริหารและเผยแพร่องค์ความรู้ (KCS)

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

999 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
เว็บไซต์ : tijthailand.org
โทรศัพท์ : 0 2522 1199
โทรสาร : 0 2522 1198

อนุญาตให้ใช้ตามสัญญาสิทธิ์ครีเอทีฟคอมมอนส์
(Creative Commons ; CC) ผู้ใช้งานสามารถทำสำเนา
ดัดแปลง แจกจ่ายผลงานได้ แต่ต้องไปใช้ในเชิงพาณิชย์
และใช้ใบอนุญาตเดียวกันเมื่อดัดแปลงผลงาน

ช่องทางการสื่อสาร

THAILAND INSTITUTE
OF JUSTICE (TIJ)

TIJ COMMOND GROUND

TIJTHAILAND.ORG

